

Литвиненко Яна Валеріївна,
викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх
справ

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Проєвропейський курс зовнішньої політики України, а також стрімкий розвиток сучасних інформаційних технологій, здійснив суттєвий вплив на всі аспекти суспільного життя та сферу освіти зокрема. При цьому, розуміючи сучасні тенденції та процеси, які відбуваються у світі, в нашій державі виникла гостра необхідність реформування системи освіти з метою підвищення її ефективності.

Одним з основних напрямів, здатних здійснити модернізацію освітнього процесу в Україні, є впровадження в нього нових форм і методів викладення навчального матеріалу, а також поглиблення певної комунікації між тим, хто навчає та тим, хто навчається. З цією метою, особливу увагу доцільно звернути на дистанційне навчання.

Дистанційна форма навчання визначається як така форма організації навчального процесу в освітніх закладах, в результаті якої забезпечується реалізація дистанційного навчання та передбачається можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень [1].

Дистанційна освіта характеризується [2]: *гнучкістю, модульністю, паралельністю, великою аудиторією, економічністю, технологічністю, соціальністю, інтернаціональністю, позитивним впливом на студента, новою роллю викладача та якістю.*

Мета дисципліни «Іноземна мова» полягає у формуванні здатності до міжкультурного спілкування, яке має професійне спрямування, та реалізується на основі формування міжкультурної комунікативної компетенції. Остання, у свою чергу, визначається як такий рівень володіння мовленнєвими, мовними,

соціокультурними та професійно-предметними знаннями, навичками та вміннями рідною та іноземною мовами, який дозволяє комунікативно прийнятно здійснювати міжкультурне спілкування [3].

Зважаючи на збільшення комунікативних контактів, через посилення інтеграційних процесів України до європейських та світових структур, все більшої актуальності набуває усне та писемне мовлення англійською мовою. При цьому, дистанційне навчання ефективно вирішує цю проблему шляхом надання можливості постійного та достатньо динамічного телекомунікаційного спілкування викладача та студента на відстані, студентів між собою та з носіями мови у ході навчального процесу, причому ініціювання цього спілкування можливе з боку будь-якого з перелічених суб'єктів навчального процесу [3].

Основним засобом дистанційного навчання англійської мови є електронний підручник, матеріал якого повинен бути укладеним з урахуванням принципів програмованого управління процесом засвоєння знань. Такий підручник має забезпечувати втілення провідних дидактичних принципів, а саме наочності, свідомості, активності, систематичності, послідовності, доступності, міцності засвоєння тощо, а також відповідати вимогам особистісно-орієнтованого підходу в методиці навчання іноземних мов [3].

Контроль при дистанційному вивченні іноземних мов може здійснюватися у вигляді тестів, контрольного перекладу та усного спілкування з викладачем. Причому у випадку тесту перевірка та оцінювання відповідей здійснюються автоматично системою дистанційного навчання.

Перехід до дистанційного навчання має відбуватися поетапно та продумано. Така пропозиція видається виваженою та логічною, адже, по-перше, це забезпечить поступове звикання до нової форми навчання як викладачів, так і студентів, а по-друге, окремі елементи дистанційного навчання можуть з успіхом використовуватися у підготовці студентів денних та заочних відділень, особливо беручи до уваги тенденцію до скорочення годин на аудиторні заняття з подальшою їх компенсацією за рахунок самостійної та індивідуальної роботи студента [1]. По-третє, такий підхід надасть науковцям достатню кількість часу

для розробки відповідних дистанційних курсів, що сприятиме підвищенню якості останніх та допоможе уникнути багатьох технічних проблем [2].

Так, однією з перших спроб запровадження елементів дистанційного навчання може стати консультування студентів за допомогою електронної пошти або через Скайп замість або на додачу до традиційної очної консультації у стінах вищого навчального закладу.

Доцільною є організація самостійної роботи студентів із використанням елементів дистанційного навчання. Виконані завдання студенти можуть надсилати на електронну пошту, що дуже зручно та дозволяє уникнути додаткових витрат.

Ще одним прикладом запровадження елементів дистанційної освіти на очному та заочному відділенні є застосування системи Moodle, яка дозволяє викладачам створювати власні online-курси та керувати змістом сайту. Зазначена система пропонує різноманітні способи надання навчального матеріалу, перевірки знань та контролю успішності. Для студентів очного та заочного відділень ця програма стане в пригоді при засвоєнні нової лексики та розвитку навичок читання, аудіювання та письма, зокрема тут доцільно розмістити додаткові вправи для кращого засвоєння матеріалу, граматичні і лексичні тести, а також тести з аудіювання, читання та письма. Зазначені елементи дистанційного навчання значно полегшують контроль навчальної діяльності студентів, оскільки дозволяють відстежити роботу кожного студента окремо та якість її виконання, а також стимулювати студентів працювати ефективніше. При цьому значною мірою економиться час викладача за рахунок автоматичної перевірки [1].

Таким чином, дистанційне навчання має низку переваг, а застосування окремих його елементів може сприяти ефективності навчання студентів денного та заочного відділень. Розробка курсів дистанційного навчання є складним та тривалим процесом, який потребує копіткої роботи та напрацювання значної теоретичної бази.

Список використаних джерел:

1. Дистанційні курси. Методичні рекомендації щодо підготовки веб-ресурсу дисциплін при організації навчального процесу за дистанційною формою / [укл. О.О. Новомлинець, О.П. Дрозд]. – Чернігів: ЧНТУ, 2013. – 32 с.
2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режимдоступу: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>
3. Олійник О.В. Інноваційні технології дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних ВНЗ / О.В. Олійник // Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць ХНПУ імені Г.С. Сковороди. – 2014. – Вип. 38. – С. 238–246.